

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro tertio Decretalium, In Quo De Obligationibus, Beneficiis, Aliisque Juribus Clericorum saecularium, & Regularium agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1676

Titulus XXXVI. De Religiosis Domibus, ut Episcopo sint subjectæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98275](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98275)

nis incurrunt, *Suar. c. l. num. 11. & 13.* Deinde in prædictis Bullis Pontificum non comprehenduntur Imperatrices, & Reginae earumque filiae, & aliae feminae quaecunque, quae illas comitantur, *Sanch. Lib. 6. mor. cap. 17. num. 5. & 6.* Secundò, neque feminae fundatrices in illis Ordinibus, in quibus est consuetudo, illas admittendi, *Sanch. c. l. num. 3.* Tertiò, quando aliqui Religiosi privilegium habent, admittendi feminas valde Illustres, *Laym. cit. cap. 12. num. 5.* Quartò, admitti possunt feminae, cum reliquo populo, intra septa Monasterij virorum, ad Divina officia, & Ecclesiasticam sepulturam, *Sanch. cit. cap. 17. num. 2.* apud quem plura de hoc legi possunt, & apud *Laym. c. l. num. 4. & seqq.*

§. VII.

Quid Jure Canonico statutum sit circa visitationem Monialium?

XLVI. De hac re agitur in *Clement. Aitena denses; 2. h. t.* Ubi in princ. *Clemens V.* in Concilio Viennensi præcipit, ut singula Monialium Monasteria, non exempta, per Ordinarios, auctoritate Ordinaria: exempta verò, quae Sedi Apostolicae, & nulli alij sunt subjecta, auctoritate Apostolica delegata: alia verò exempta (quae subsunt Prælati Ordinum exemptorum, *Gl. hic V. Alia*) per illos, quibus subsunt, singulis annis debeant visitari. Ubi *Gl. V. Debeant*, notat, quod hoc verbum habeat vim præcepti, & necessitatem, seu obligationem importet. Hæc Constitutio innovata fuit per *Concil. Trident. Sess. 25. de Regul. cap. 9.* per quod Decretum nulla jurisdictio concessa est Episcopis in Monasteria, Sedi Apostolicæ immediate subiecta in temporalibus: sed solum in spiritualibus, juxta *Declarat. Congreg. Concil. apud Ioan. Gallenart. ibid. n. 2. Barb. hic n. 2.* Deinde exponit *Papa in S. Vi. sinatores autem*, officium visitantium in reformati-

dis Monialibus, si reformatione indigeant, & in specie, in quibus reformati debeant.

XLVII. Præterea in *cit. Clem. 2. §. Illas quæque*, præcipit Pontifex, ut illæ quoque mulieres, quæ vulgò Canonicae saculares dicuntur, & ut saculares Canonici vitam ducunt: non tamen propriis bonis renunciant: sed illa retinent, nec Professionem aliquam Religionis faciunt (cujusmodi plures Parthenones Virginum Nobilium extant in Germania) per locorum Ordinarios, si exempta non fuerint, suâ propriâ, & ordinariâ: si verò exempta fuerint, Apostolicâ auctoritate, visitentur. Per hoc tamen non intendit Pontifex, earum statum, Regulam, seu Ordinem approbare, prout etiam habetur in *cap. Indemnitas; 43. §. pen. de Elect. in 6.* Non tamen etiam eam vivendi rationem, & institutum improbat, aut damnat: Et quia verò, ac propriè Religiosæ non sunt, cum tribus votis substantialibus non sint obstrictæ, licet simul congregatæ, in eadem Domo, sub una Abbatisa, seu Præposita vivant, ideo nullâ legē clausuram servare coguntur, ut notat *Azor. p. 1. lib. 13. c. 9. q. 5.*

Rursus in eadem *Clement. §. Ipsos autem*, præscribitur numerus personarum, quas Visitatores Monialium secum ducere possunt, videlicet duos Notarios, & personas duas suæ Ecclesiæ, (Cathedralis, vel inferioris) & quatuor alios viros (sive Clericos, sive Laicos, non enim distinguitur in textu) honestos, & maturos ætate: quamvis secundum prohibitionem *Congreg. Episc. & Regular.* Laici nequeant interesse visitationi Monialium, ut refert *Fagnan. in cap. Ut iuxta; 17. num. 23. de offic. Ordin.* Denique in *§. ult. dictæ Clement. 2.* decernitur, ut si aliqui ipsos Visitatores impedire in suo officio præsumpserint, nisi moniti resipiscant, ipso facto excommunicationis sententiam incurrant, non obstantibus quibuslibet contrariis privilegiis, statutis, & consuetudinibus: cuius tamen absolutio non est reservata Papæ, ideoque ab illa absolvente potest Ordinarius, ut tradit

Gl. fin. hic.

TITVLVS XXXVI.

DE RELIGIOSIS DOMIBUS,
VT EPISCOPO SINT SUB-
IECTÆ.

I. Ostquam de Professione, & statu Religiosorum actum est, restat nunc, ut de eorum Domibus, & Ecclesiis quoque agatur. Nomine autem Religiosæ Domus, latè loquendo, comprehenduntur etiam Ecclesiæ, seu Tempa, & ædes Sacrae, quæ ad cultum Dei ritè sunt dedicatæ, seu consecratæ. Propriè autem, ac strictè loquendo, Religiosæ domus dicuntur Monasteria, & Collegia Religiosorum: item Hospitalia auctoritate Episcopi erecta, seu

instituta, ut sunt Xenodochia, in quibus peregrini, vel pauperes suscipiuntur, & gratis aluntur: Nosocomia, in quibus ægroti sustentantur, & curantur: Orphanotrophia, in quibus pueri, & puellæ educantur, & similia. Item Confraternitates, & alia Collegia pia, quæ ad opera pietatis, & misericordiæ exercenda, auctoritate Episcopi, sunt instituta, & plerumque Ecclesiis, seu Templis cohererent. Religiosæ Domus vocantur. Quare latius pater nomen Domus Religiosæ: quia omnes Domus Sacrae, sunt quidem etiam Religiosæ, largè sumpto hoc nomine: sed non omnes

Ecc

Domus

Tomus III.

Domus Religiosæ sunt Sacræ, ut notat *Hofstiens. in summa n. 2. h. t.* Extat hic Titulus, etiam in Sexto, *Clementinis*, & *Extravagantibus Joannis XXII.* & *Communibus*.

§. I.

Quinam, spectato Jure communi, Ecclesia, & Monasteria sunt subiecta?

II. Assertio 1. Omnes Ecclesiæ Parochiales, eisque annexæ Filiales, & Capellæ subiectæ sunt Episcopo, intra cujus Diocesis sunt sitæ, ita, ut Episcopus, si constet, vel ostendi possit, Ecclesiam aliquam in Diocesi sua sitam esse, fundatam habeat intentionem super omnibus Episcopalibus juribus, quoad spiritualia: nisi ostendatur, Ecclesiam illam speciali jure præscriptionis, vel Apostolici privilegij esse exemptam, seu jurisdictioni Episcopi subtraham, ut constat ex *c. Omnes Basilicæ; 10. caus. 16. q. 7.* idem habetur in *c. Cum olim; 18. junct. Gl. V. Præscriptione munitum, & V. Tenorem, de præscript. & c. Cum Venerabilis; 7. h. t.* Aliud est, quoad temporalia, sive fructus, & proventus Ecclesiæ; nam de his non potest Episcopus ad libitum disponere, seu illos in proprios usus convertere, etiam si Ecclesia in Diocesi ipsius sit sita, nisi legitime probaverit, etiam illos ad se pertinere, prout sumitur ex *c. c. Cum Venerabilis; 7. h. t.* Ubi habetur, quod Episcopus Sabinensis ab Abbate Farbenensi petebat Ecclesiam S. Angeli, cum omnibus pertinentiis, & possessionibus, asserens ad se, tam in spiritualibus: quam in temporalibus, illam pertinere. Et in primis allegavit Jus commune, quia cum sita sit in sua Diocesi, consequenter spectare debeat ad ipsius potestatem, & jurisdictionem spirituales. Quod verò etiam in temporalibus ad se dicta Ecclesia pertineat, exhibit Instrumentum publicum, in quo continebatur, Episcopum H. Abbatem Farbenensem, & duobus ejus successoribus dictam Ecclesiam, cum suis pertinentiis, locasse pro annua pensione quatuor solidorum Papienfium. At verò ex parte Monasterij propositum fuit, Instrumento illi nullam fidem habendam esse, propter superlinearem scripturam, & rasuram in loco suspecto factam, ubi videlicet annotatio temporis recensetur, id est, annus, & dies, vel Indictio, *Gl. hic V. Annotatio temporis.* Quod verò ad locationem attinet, ex qua Episcopus probare volebat, jus proprietatis ad se pertinere, responsum fuit: licet testes deposuerint, se vidisse, Ecclesiam S. Angeli quatuor solidos Episcopo persolvisse: nullam tamen per id Monasterio præjudicium generari; cum non appareat, dictam pensionem, ex parte Monasterij, sive ejus nomine esse solutam: præsertim cum non ostenderint testes, tanto tempore fuisse solutam, quantum ad legitimam præscriptionem requiritur. Item sicut ad proprietatem rei non sufficit, locationem factam esse, ita nec solutio, nec perceptio pensionis, prout habetur in *integræ lectione hujus cap.*

His intellectis, quia cognovit Innocentius III. Ecclesiam S. Angeli in Diocesi Sabinensi esse si-

ram, Jus Episcopale in omnibus spiritualibus eidem in dicta Ecclesia adjudicavit, exceptis iis, quæ per authentica scripta, seu Instrumenta ei subrepta esse, ostendi possunt. Quia verò Instrumentum, per quod Episcopus eandem Ecclesiam, quoad temporalia, sibi vindicare voluit, insufficiente fuit, ad probandum, quippe de jure suspectum, ob prædicta, ideo quoad temporalia, Abbatem, & Conventum Farbenensem ab impetitione Episcopi absolvit.

III. Hinc Colligitur primò, ad dominium rei probandum, non sufficit, quod locans rem illam locaverit alteri, *l. Ad probationem; 23. & l. Si quis; 25. C. de locat. cap. Inter; 6. §. Per instrumentum, de fide instrum. Gl. hic V. Locavisse.* Nam etiam rem alienam conductor alteri, æquè idoneo, locare potest, nisi in locatione prohibitum fuerit, *l. Nemo; 6. C. eod.*

Colligitur secundò, si rasura appareat in suspecto Instrumento, hoc vitatur, ita, ut fidem non faciat, nec legitimam probationem, cujusmodi illic suspectus censetur, si fiat rasura in anno Dni, vel Indictionis, *c. Inter dilectos; 6. §. Sed contra, de de instrum. de quo plura ibid.*

IV. Assertio 2. Sicut Ecclesiæ saculares, ita & Ecclesiæ, ac Monasteria Religiosorum Episcopo, in cujus Diocesi sunt sita, subiecta sunt: nisi legitime probetur, illa, sive per privilegium, sive per præscriptionem ab ejus jurisdictione esse exempta, ut constat ex *cap. Monasteria; 17. caus. 18. q. 2. & sumitur ex cap. Cum dilectus; 8. h. t.* Nam cum controversia orta esset inter Episcopum Auriensem, & Abbatem, atque Conventum ejusdem Monasterij, quod situm erat in Diocesi Episcopi, super subjectione ejusdem, quam Abbas, & Conventus negabant, idèoque ad Sedem Apostolicam appellarunt: Episcopus, non obstante appellatione, sententiam suspensionis, & excommunicationis in Abbatem: in Monasterium verò sententiam interdicti tulit. Sed quia Procurator Monasterij Romam venit, sine mandato Procuratoris, aut literis rati habitationis, idèoque Innocentius III. causam hanc quibusdam Judicibus delegavit, sub hac forma: ut si constiterit, Abbatem ad Sedem Apostolicam legitime appellasse, antequam Episcopus in eum prædictas sententias censurarum tulit, vel Monasterium à jurisdictione ejusdem Episcopi exemptum esse, sententias illas pronunciet, esse irritas: non obstante, quod dictus Abbas ab Episcopo circumventus, sine Fratrum suorum, seu Conventus consensu, obedientiam ipsi promiserit: cum fraus, & dolus ei patrocinari non debeant. Quod si verò Abbas in probatione exemptionis defecerit, neque legitimam præscriptionem se tueri possit, licet prober, se ante prædictas sententias censurarum latas, appellasse: nihilominus tamen pronunciet, Monasterium Episcopo Auriensi subiectum esse, in cujus Diocesi situm est. Sin autem idem Abbas in probatione appellationis prius interpositæ defecerit: attamen exemptionem, aut legitimam præscriptionem ostenderit, tum & ipsam Abbatem, & Monasterium ab impetitione Episcopi absolvant.

V. Hinc colligitur primò, quod omnes Ec-

clesiæ Saculares, & Regulares, eò ipsò quòd sunt in Diocesi sitæ, illius Episcopo sunt subiectæ: nisi probetur, eas esse exemptas, ut ex communi docet *Azor. p. 1. lib. 12. cap. 19. q. ult.* quia iurisdicção Ordinarij per totam Diocesin juris præsumptione extenditur: cum enim iurisdicção solo cohareat, ideo dominus territorij habet pro se fundatam intentionem, ex juris præsumptione, ob quam probatio contrarij rejicitur in adversarium, ut probet libertatem, & exemptionem iurisdicçãois, prout sumitur ex *cap. ult. de Offic. Archid. Gail. Lib. 2. observ. 22. nu. 9. Barb. in Collectan. in cit. c. Cum dilectus; n. 4. & 5. h. t.*

Colligitur secundò, censuræ latæ, post interpositam appellationem, contra appellantem, sunt ipso jure irritæ, sive sit judicialis, sive extrajudicialis appellatio, *Abb. hic num. 2.* Ratio est, quia censuræ non feruntur, nisi in contumacem; non autem censetur contumax, qui postquam appellavit ad Superiorem, in ea causa, in qua appellavit, iudicis, ad quem provocavit, iudicio, & sententiâ stare, paratus est, & non tantum ejus, à quo appellavit. Præterea excommunicatio lata contra exemptum, est ipso jure nulla, licet ipse non appellaverit; quia per exemptionem omnino liberatur à iurisdicçãoe Superioris, cui prius erat subiectus, *Abb. hic n. 3.*

Colligitur tertio, ut sententia excommunicationis, vel actus alterius iurisdicçãois sit validus, non satis est, quòd aliquis sit in possessione superioritatis, seu iurisdicçãois, si titulo, & jure sit destitutus, ut colligitur ex *hoc cap.* in quo licet Abbas ab Episcopo circumventus, sine consensu Conventus, se Episcopi iurisdicçãoi subjecerit, excommunicatio tamen, sicut & suspensio ab Episcopo in eum lata, irrita fuit declarata, *Abb. hic n. 4. & 6.*

VI. Assertio 3. Ecclesia sita in Diocesi Episcopi, subiecta est eidem, & tenetur præstare omnia jura Episcopalia, etiam si ea jure incorporationis, aut patronatus possideatur, à quibuscunque Religiosis: nisi legitime à juribus Episcopalibus fuerit exempta, ut constat ex *cap. Constitutus; 6. & ibi Gl. in casu, & Abb. num. 1. h. t.* Ubi talis casus proponitur: Episcopus Albanensis coram Papa Innocentio III. constitutus, petiit ab Abbate, & Conventu Cryptæ ferratæ jura Episcopalia sibi competentia in Ecclesia Castri, in qua Monasterium Jus patronatus habebat, eò quòd intra suam Diocesin illa Ecclesia sita esset. Verum Procurator Monasterij opposuit, quòd etiam Ecclesia illa sita sit intra Diocesin Albanensem, non tamen obligetur Episcopo ad aliquod jus Episcopale, eò quòd Dominicus, olim Episcopus Albanensis omnes Ecclesias ad Monasterium illud pertinentes, & in Diocesi ipsius sitas, & quicquid juris, sive in Monasterio, sive in Ecclesiis habebat, in Emphyteusim, sub annua octo denariorum pensione, Monasterio concesserit, ita, ut Abbati, & Fratribus, à quocunque vellent Episcopo, tam ordinationem Clericorum: quam consecrationem Altarium, sive in Monasterio: sive in dictis Ecclesiis, accipere liceret: insuper etiam tertiam partem mortuorum remisit; eàque omnia Cælestinus Papa Antecessor Innocentij III. confirmavit. Sed etiam Ecclesia illa aliquando fuisset Episcopo Alba-

nensi subiecta, tamen Monasterium legitimè præscriptione se tueri posset, cum per annos 40. ipsam pacificè possederit. Ad hæc Procurator Episcopi replicando, respondit, concessionem Episcopi Dominici non tenere, quippe continentem Simoniacam pravitatem; cum enim tertiam mortuorum, & tam in Ordinationibus Clericorum, quam in Consecrationibus Altarium, plenam libertatem Monasterio indulserit, quæ jura quædam spiritualia sunt, & in compensationem, certam pensionem acceperit, vitium Simoniacæ incurrit, ideoque contractus hujusmodi irritus fuit: Confirmatio verò Sedis Apostolicæ subreptitiè impetrata fuit, cum in ea nulla facta fuerit mentio pensionis. His relatis, Papa declaravit, cum insolitum, vel novum non sit, ut, si Episcopus Ecclesias pijs locis concedat, aliquid pensionis, seu census nomine, in eis sibi reservert: sed ut Romanus Pontifex, cum exemptionis privilegium, vel protectionis præsidium Ecclesiis indulget, gratis accipiat censum gratis oblatum: atque in Literis Apostolicis, propter Successorum memoriam, etiam quantitas census exprimitur: idcirco se Oeconomum Monasterij Oeconomum Episcopi, nomine Ecclesiæ, ad solvendam prædictam pensionem, juxta ratam portionem, quæ eandem Ecclesiam continet, & restituendam portionem per 40. annos subtractam, per sententiam definitivam condemnare: & eundem Oeconomum Monasterij ab impetitione Oeconomi ejusdem Episcopi, super alijs articulis absolvere, perpetuum illi silentium imponens.

VII. Pro explicatione hujus cap. Notandum primò. Jura Episcopalia possunt universaliter peti, nec est necessarium, ea in specie exprimere in libello actionis, est enim actio universalis, sicut petitio hereditatis, *l. 1. & seqq. ff. de petit. hered.* Verbi gratia, peto jura Episcopalia in hac Ecclesia mihi debita, vel peto Ecclesiam hanc, cum suis spiritualibus juribus, cum sit intra Diocesin meam sita, *Abb. hic num. 3.*

Notandum secundò. Potest Episcopus Ecclesiæ, intra Diocesin suam sitæ, beneficium, seu privilegium exemptionis ab omnibus juribus Episcopalibus concedere, saltem si Papa ex certa scientia id confirmet, ut docet *Gl. in cit. c. Constitutus; 5. à quacunque, & V. Confirmavit, Abb. ibid. n. 10. & in c. Cum Venerabilis; 21. n. 5. de censib.*

Notandum tertio. Episcopus, quando alicui concedit exemptionem à juribus Episcopalibus, vel iurisdicçãoem Ecclesiasticam, potest aliquam pensionem, sive censum annum sibi reservare, absque vitio Simoniacæ; quia non accipit tanquam pretium, sive in compensationem concessæ exemptionis, vel iurisdicçãois spiritualis: sed in signum præteritæ subjectionis, & recognitionem beneficii accepti, prout sumitur ex *cit. cap. Constitutus, & tradit Gl. ibid. in notand. & V. Recompensationem, & Abb. num. 17. Suar. Tom. 1. de Relig. Lib. de Simon. cap. 24. num. 37.* dummodo non sit reservatus census magnæ, seu notabilis quantitatis, tum enim censeretur potius accipi in recompensationem jurium spiritualium remissorum, foretque contractus Simoniacus, *arg. c. Etsi; 18. de Simon. Abb. c. l.*

VIII. Notandum quartò. Si in contractu ponantur verba, quæ ad varias species contractuum trahi possunt, tum non debemus contractum interpretari, secundum verba appposita: sed potius secundum naturam contractus, ut docet *Abb. in cit. cap. Constitutus; num. 22. h. t.* Quia verba interpretari oportet secundum subjectam materiam, ita, ut si hæc id exigat, etiam improprianda sint, sive in significatione impropria accipienda, *Barbos. in cit. cap. Constitutus; num. 3. h. t.* idque clarè patet ex eod. cap. Nam quamvis Oeconomus Monasterij excipiendo proposuerit, Ecclesiam concessam fuisse ipsi Monasterio ab Episcopo in Emphyteusim, sub annua pensione octo denariorum: tamen ex natura contractus, seu conventionis apparebat, non sub annua pensione, sive canone emphyteutico, sed sub censu annuo fuisse concessam, adeoque non contractum emphyteuticum, sed censualem esse celebratum: inter quos hoc est discrimen, quòd in contractu censuali transferatur totum jus, sive dominium directum, & utile in accipientem, cum onere, ut accipiens certum censum annum ex re solvere teneatur: in Emphyteusi verò transfertur solum dominium utile, sive ususfructus, dominio directo, seu proprietate remanente penes concedentem; nam censum solvimus ex re nostra, pensionem verò, sive canonem ex re aliena, *Gl. hic V. Juxtaratam, Abb. num. 20. & Barb. num. 9. & dictum supr. Tit. 18. Sec. 2. §. 1. num. 31.* Deinde si in Emphyteusi non solvatur pensio, sive canon per biennium, vel triennium, res emphyteutica incidit in commissum: in contractu verò censuali, etsi census per multos annos non solvatur, non amittitur res: sed potest censuarius compelli, ad solvendos præteritos census; quia in hoc contractu totum dominium transfertur in accipientem, *Abb. in cit. cap. Constitutus, num. 21.* & constat ex eod. cap. in quo nulla fit mentio de pœna commissi, ideòque Papa Monasterium condemnavit solum ad census præteritos per 40. annos subtractos solvendos Episcopo, ratione Ecclesiæ, quæ cum Papæ confirmatione, pleno jure, ac libertate, Monasterio concessa fuit, *Gl. hic V. Juxtaratam.*

Porro licet in literis confirmationis Papalis nulla facta fuerit mentio pensionis, sive census annui ab Episcopo reservati: non tamen ideo confirmatio fuit subrepticia, & invalida; quia census constitutio non pertinebat intrinsicè, & essentialiter ad concessionem libertatis, sive exemptionem à juribus Episcopalibus, ab Episcopo factam: & quamvis de censu expressa mentio facta fuisset, nihilominus Papa confirmasset exemptionem, neque ideo difficilius annuisset, ut notat *Abb. in cit. cap. 6. num. 5. h. t.* Itaque in casu hujus cap. census annuus liberà partium voluntate fuit constitutus, ita, ut gratis daretur, & gratis etiam daretur exemptio à juribus Episcopalibus, ut patet ex cit. c. §. Cum autem, ibi: *Gratis accipiamus censum gratis oblatum h. t.*

IX. Assertio 4. Si dubitetur de aliqua Ecclesia, in cujus Diocesi sita sit, tum ea subjecta est illi Episcopo, qui antequam Ecclesia illa ædificaretur, in incolæ illius loci, seu territorij jura Episcopalia exercuit, vel Sacramenta quædam contulit, prout sumitur ex cap. Nunc autem; 1. h. t. & tradit *Glos. ibid. in notat.* Nam cum quædam Ecclesia ædificata es-

set in confinibus duorum Episcopatum, & dubitaretur, quisnam Episcopus Ecclesiam illam nuper ædificatam dedicare, seu consecrare deberet, Gregorius Papa respondit, inquirendum esse, quis Episcoporum, antequam Ecclesia illa fundaretur, incolas ejus loci baptizaverit, & ad quem, quot annis, concurrerint ad consignationem, id est, confirmationem Chrismatis (nam olim singulis annis Episcopus visitare debebat omnes Parochias suæ Diocesis, nisi fuisset impeditus, c. Episcopum; 1. caus. 10. q. 1. & tunc etiam Sacramentum Confirmationis conferebat pueris, & alijs, *Ioan. Andr. ibi num. 2.*) nam is etiam ad Consecrationem Ecclesiæ vocandus est, neque enim locorum terminis hæc res definiri debet. Ratio decisionis est, quia in dubio pro possessore est præsumptio, quod ipsi jus competat, ita, ut onus probandi proprietatem in adversarium transferatur, arg. cap. Ad Sedem; 1. c. Sape; 18. de rescript. spol. Abbas in cit. c. 1. n. 2. h. t.

X. Notandum hic primò. Si quis accipiat possessionem, vel quasi, unius articuli jurisdictionis, exercendo actum aliquem sub generali ratione, v. gr. ratione ordinarij officij, quod gerit, ipsò acquirit possessionem universalem totius jurisdictionis, sive aliorum similium, ad idem officium pertinentium: nisi alius sit in possessione quoad alios articulos, vel aliorum similium jurium, arg. cap. Ad diris; 15. de prescript. Innoc. in cit. cap. 1. h. t. & dictum Ioan. Andr. num. 4. & Abb. num. 3. & sumitur ex eod. cap. Nam ex eo quòd constat, vel probetur, Episcopum in certo loco exercuisse jurisdictionem Episcopalem, conferendo duo Sacramenta, Baptismi, & Confirmationis, acquisivit possessionem omnium jurium Episcopaliū in eodem loco. Similiter si quis diuturno tempore præsentavit Rectorem, seu Parochum in aliqua Ecclesia, censetur absolute acquisivisse jus patronatus in illa, si probati non possint præsentandi ad alium pertinere, *Abb. in cit. cap. 1. n. 4.* Aliud verò est, si Episcopus unum actum jurisdictionis exercuit in Hospitale; non enim inde potest inferri, quòd absolute ille locus sit Religiosus, & Episcopo subjectus, etiam quoad alia jura Episcopalia, si in alijs articulis, seu juribus non fuit subjectum Episcopo: sed jurisdictioni seculari, dantur enim multa Hospitalia, quæ Religiosa loca non sunt, ac proinde in tali loco non plus præscriptum fuit ab Episcopo, quàm probatum fuerit, ipsum possidere. At Ecclesia est locus Sacer, & Religiosus, qui necessarîo debet esse subjectus alicui Episcopo, vel Prælato Ecclesiastico, ideòque præsumptio est pro eo, qui ibi exercuit aliqua jura Episcopalia, etiam quoad alia, nisi probetur alium in alijs juribus in possessione fuisse. *Abb. in cit. c. 1. n. 5.*

Notandum secundò. Ex terminis, seu limitibus territorij temporalis non potest determinari, an Ecclesia aliqua pertineat ad hujus, vel illius Episcopi jurisdictionem spirituales; quia jurisdictio temporalis nihil habet commune cum Diocesi, & jurisdictione spirituali, *Barbos. in cit. cap. 1. num. 2. & 3. h. t.* Sed neque ex terminis, seu finibus Diocesis certò definiri potest, quòd Ecclesia intra illos sita pertineat ad Episcopum Diocesānum, potest enim unus Episcopus per præscriptionem, saltem immemorialem, vel 20. annorum, cum titulo, Ecclesiam

fitam in aliena Diœcesi acquirere, ut patet ex dictis
supr. Tit. 29. §. 2. n. 9.

§. II.

*Cui Episcopo sit subiecta Ecclesia, vel
Monasterium unitum Ecclesia, vel
Monasterio alterius Diœcesis?*

XI. Respondetur, talis Ecclesia, vel Monasterium manet subiectum Episcopo, in cuius Diœcesi Monasterium unitum est situm; quia huiusmodi unio censetur fieri, salvo jure Episcopi, in cuius Diœcesi Ecclesia, vel Monasterium unitum existit, & sine illius præjudicio, prout sumitur ex c. *Quia Monasterium*, 2. h. t. Nam cum quoddam Monasterium situm in fundo Martiano Provinciae Campaniae, per hostiles incursiones fuisset penitus desolatum, & destitutum, ita, ut nec unus quidem Monachus, qui aliam quam ibi curam gerere posset, remanserit (prout habetur in integra lectione hujus cap. apud S. Gregorium in Registro l. 9. Epist. 67.) statuit idem Pontifex, illud Monasterium, cum omnibus rebus suis, & actionibus, quæ ei competunt, Monasterio Abbatis Agapiti unire, ita, ut res dicti Monasterij tenendi, & a detinentibus vendicandi liberam facultatem haberet, & inibi etiam Monachos deputate posset, qui cessante hostilitate, opus Dei celebrare, & decenter deservire possint. Veruntamen dictum Monasterium Papa ita ordinationi Abbatis commisit, ut non Episcopus Surrentinus, in cuius Civitate Monasterium ejusdem Abbatis est situm: sed Episcopus Mucerinus, cuius est Diœcesis, adeoque tantumquam Ordinarius, & Diœcesanus loci jurisdictionis, nem in eo habeat, nam Papa ita ordinationem illius loci disponit, ut tamen jura sua singulis Episcopis inviolata serventur.

Idemque est, si Monasterium, vel alia Ecclesia uniatur alteri Ecclesiae, vel Monasterio exempto. Ratio est, quia Papa non intendit per privilegium, vel concessionem gratiae juri alterius derogare: nisi hoc exprimat, & quoniam Ecclesiasticus ordo confunditur, si sua unicuique Episcopo jurisdictionem non servetur, c. *Pervenit*; 39. caus. 11. q. 1. Gl. in cit. c. 2. V. Causus est Diœcesis, h. r.

XII. Pro explicatione hujus cap. Notandum primò. Si Monasterium aliquod penitus sit desertum, quia omnes Religiosi discesserunt, vel mortui sunt, tum potest Papa, vel etiam Episcopus loci, ob causam prædictam, vel aliam legitimam, & justam causam necessitatis, vel utilitatis, præcedente tractatu, & consensu Capituli Cathedralis, aliisque juris solennitatibus adhibitis (cum sit species quædam alienationis) tale Monasterium unire alteri Monasterio, vel Ecclesiae etiam extra Diœcesin sitæ, arg. c. *Sicut*; 8. de excess. Pral. Abb. in cit. c. 2. n. 2. h. t.

Notandum secundò. Et si Monasterium aliquod sit desolatum, quia omnes Professi illud deseruerunt, animo non redeundi, vel morte sunt sublati, si tamen Monasterium adhuc extet, vel tamen sit destructum, spes tamen sit, illud iterum aliquando restaurandum, tale Monasterium, vel Ecclesia omnes res suas, jura, & actiones retinet, ex juris dispositione; quia princi-

pali remanente, saltem benignâ juris fictione, remanent etiam accessoria ad illud pertinentia: ac proinde si tale Monasterium, vel Ecclesia per legitimam auctoritatem Ecclesiasticam in alium locum transferatur, vel alteri Monasterio, aut Ecclesiae uniatur, omnia simul jura, actiones, & privilegia ei competentia, ac veluti adhærentia transferuntur, vel acquiruntur illi Monasterio, vel Ecclesiae, cui unio facta est, ut colligitur ex cit. cap. 2. h. t. & indicat ibid. Joan. Andr. num. 1. V. Desolatum, Azor. p. 2. lib. 9. cap. 3. q. 13.

XIII. Notandum tertio. Si Monasterium aliquod, vel alia Ecclesia per legitimam auctoritatem accessorie uniatur, seu incorporetur Monasterio alterius Diœcesis (cujusmodi unio facta est in casu cit. c. 2. h. t.) tunc Monasterio principali, cui facta est unio, acquiruntur omnes res, jura, & actiones Monasterij uniti, ita, ut Prælatus Monasterij majoris, seu principalis sit etiam Prælatus Monasterij minoris, siue uniti, quippe quod veluti extinctum censetur. Et hoc casu ad Abbatem, & Conventum principalis Monasterij pertinet, constituere Priorem, seu Vicarium Monasterij minoris, seu uniti, qui ejus curam actualem habeat, & Prælato Superiori est subiectus. Imò etiam ad eundem Abbatem majoris Monasterij, cui facta est unio, pertinebit confirmare Priorem, seu Vicarium Monasterij minoris, siue uniti, si forte ex consuetudine electio illius permixta sit Conventui Monasterij uniti, ut docet Garc. tr. de Benef. q. 12. c. 2. n. 50. At verò hoc casu, ad neutrum Episcopum, siue Monasterij majoris, siue minoris pertinet confirmatio: nam quamvis jurisdictio, & alia jura salva maneant Episcopo, in cuius Diœcesi Monasterium unitum est situm: tamen confirmatio, & institutio, aut collatio cessat, nec habere potest locum in Ecclesia, vel Monasterio unito, ex natura unionis accessoria; cum Ecclesia sic unita non vacet: sed per unionem subiciatur Abbati, seu Prælato majoris Monasterij, cui unio facta est, adeoque veluti extinguatur, Garc. c. 2. n. 52. Itaque ex unionem accessorie facta necessariò sequitur confirmationem, vel institutionem Prioris, seu Vicarij in Monasterio unito, non posse competere Episcopo, qui enim vult unum, consequenter censetur etiam velle, quæ intrinsecè, & necessariò ei annexa sunt: ergo hoc ipso, quod Episcopus consensit in unionem Ecclesiae sibi subiectæ, cedit juri confirmandi, quod non potest habere locum in Beneficij unitis, ob rationem jam dictam. Verùm confirmatio Abbatis, seu Prælati majoris Monasterij, siue principalis utique spectat ad Episcopum, si Monasterium non sit exemptum, Garc. c. l. nu. 54. & quidem ad eum solum, in cuius Diœcesi Monasterium est situm.

Notandum quarto. Si Monasterium, vel alia Ecclesia Episcopo subiecta alteri Monasterio extra Diœcesin sito, vel Ecclesiae exemptæ incorporetur, aut conferatur, tunc Monasterium, vel Ecclesia, cui incorporatio, vel collatio facta est, Episcopi jurisdictioni, in cuius Diœcesi Monasterium, vel Ecclesia unita, sita est, subijcitur respectivè tantum, videlicet in ijs, quæ pertinent ad illud Monasterium, aut Ecclesiam subiectam: quemadmodum etiam in rebus civilibus contingit, ut etsi quis secundum se nulli Imperatori

Ecc c 3

peratori

peratori, Regi, aut Principi sit subiectus: sed omnino exemptus: si tamen possessiones habeat in alicujus Principis jurisdictione, aut territorio, respectu earum, sive in rebus, & causis ad illas pertinentibus ipsi subiectus esse debet, *Laym. in c. ult. num. 6. de Confirm. util.*

Notandum quintò. Episcopus in Monasterio unito alteri Monasterio, vel Ecclesiæ, extra Diocesin, retinet quoque jus visitandi illud, ipsosque Regulares in eo habitantes, sicut ante unionem eos visitare poterat. Excipi debet, nisi unio facta sit Monasterio Ordinis exempti, & in Monasterio unito Religiosi ejusmodi collegialiter sub immediato aliquo Priore, aut Præposito degant, tum enim Episcopus eos visitare non potest, *Laym. in qq. canon. de Prælat. Ecclesiast. Elect. & potest. q. 208. in respons. 2. in fine.*

§. III.

An Ecclesia Regulares possint mutari in Ecclesias Sæculares, sive Monasteria in Collegia Clericorum Sæcularium?

XIV. Ad hoc respondet Papa Innocentius III. in cap. Inter quatuor; §. h. t. quamdum Monasteria per Regulares ordinata manere possunt, non sunt ad Sæculares Clericos transferenda: sed si Regulares defuerint, adeoque in eorum defectum, in Monasteriis Clerici Sæculares ordinari, sive constitui possunt. Quare nullus Prælatus Papæ inferior potest Monasteria, in quibus vivunt Religiosi, ad statum Sæcularem reducere: etiamsi in ijs disciplina Regularis sit collapsa, nisi reperiri non possint Religiosi, per quos illa refoventur. Ratio est, ne in via Dei, in qua de virtute in virtutem ascendendum est, fiat descensus: sed potius ascensus: esset autem descensus, si Monasteria mutarentur in Collegia Clericorum Sæcularium, cum Regulares strictiorem vitam profiteantur, quam Clerici Sæculares, *Joan. Andr. hic num. 1.* Et quia ratio hæc generalis est, ideo etiam hæc Constitutio locum habet, non tantum in Monasteriis, seu Domibus Monachorum: sed etiam Canonicorum Regularium, & aliorum Religiosorum, *Joan. Andr. cit. loc. V. Monasteria.*

XV. Ubi notandum præterea primò. In hac re iste ordo servandus est, ut scilicet ab Episcopo ordinatio, & reformatio fiat per Religiosos ejusdem Monasterij. Secundò, in eorum defectum evocandi sunt Religiosi strictioris observantiæ, ex alijs Monasterijs ejusdem Ordinis. Tertio, si nec illi haberi possint, reformatio Monasterij fieri debet per Religiosos alterius Ordinis, juxta cap. Relatum; §. 7. Ne Clerici, vel Monachi, &c. Quia Tituli, & Beneficia Regularia per Religiosos: non per Sæculares regi, & ordinari debent, dummodò id fieri possit. Quartò, denique si per Regulares reformatio Monasterij institui non possit, tum Sæculares Clerici in locum eorum suffiendi, & ibi collocandi sunt, quia necessitas non habet legem, *Gl. in cit. cap. Inter; V.*

Per Regulares, h. t. Joan. Andr. ibid. num. 2. & Abb. n. 1. Et hic quidem ordo observandus est ab Episcopis; quia ipsi, extra necessitatem, statum Ecclesiæ mutare non possunt, nisi in casibus à jure concessis: at verò Papa, ex iusta causa, licet potest in Monasterio, in quo v. g. ejus Professi malè vivunt, illos amovere, & inibi collocare Clericos Sæculares, non observato prædicto ordine, ut colligitur ex cit. cap. Inter.

Notandum secundò. Sicut in Ecclesiis, & Beneficiis Regularibus institui possunt Clerici Sæculares, adeoque ex Ecclesia Regulari fieri potest Sæcularis: ita è converso, ob defectum Sæcularium Clericorum, ex Ecclesia Sæculari fieri potest Monasterium, vel alia Ecclesia Regularis, & in ea Regulares institui possunt, *Glos. fin. in cit. cap. Inter; Barb. ibid. n. 2. in fine h. t.*

§. IV.

De Xenodochiis, seu Hospitalibus, & similibus piis locis.

XVI. Quæritur primò. An Hospitalia sint Beneficia, & in titulum conferri possint? Resp. Hospitalia non sunt Beneficia, nec Beneficij nomine veniunt, etiamsi Ecclesiæ, vel Capellæ eis sint annexæ, vel decimas, aut alia jura spiritualia habeant, ut constat ex Clement. 2. de præb. & tradit *Garc. tract. de Benef. p. 1. c. 3. n. 1. & alij communiter.* Ratio est, quia non sunt fundata in spirituali titulo, sicut præbendæ Clericales, ideoque eorum administratio, quoad bona temporalia, etiam Laicis committi potest, & eorum Rectores, non Beneficium: sed Officium, seu administrationem habere dicuntur, in Clement. 2. §. Ut autem, h. t. *Garc. c. l. Ubi tamen num. 2. id limitat, nisi Hospitalia hujusmodi alicui Ecclesiæ, seu Beneficio Ecclesiastico, non æquè principaliter: sed accessorie essent unita, tunc enim conferrentur, & venirent nomine Beneficij; quia tum tanquam accessoria fortiantur naturam principalis. Echine ulterius inferitur, quod Hospitalia non possunt, etiam in titulum Beneficij, Clericis Sæcularibus conferri, non obstante contrariâ consuetudine, quæ à jure reprobatur: nisi in eorum fundatione aliter fuerit constitutum; vel per electionem (à superiore confirmandam) hujusmodi locis de Rectore sit providendum, prout statuitur in Clement. Quia contingit; 2. §. Ut autem, & ibi *Glos. V. Per Electionem, h. t.**

XVII. Quæritur secundò. Quinam possunt constitui Rectores Hospitalium, & ad quid, ratione Officij sui, obligentur? Resp. primò, Religiosi non possunt esse Rectores Hospitalium, nisi sint annexa Ecclesiæ curatæ; quia jure non est permittum, ut Monachus, vel Religiosus, extra Monasterium, ad Ecclesias Sæculares assumatur: nisi propter curam animarum, *Gl. in cit. Clement. 2. V. Sæcularibus, h. t.* Excipi etiam debet, nisi Hospitale esset subiectum alicui Monasterio, & ab Abbate Monachus in eo constitueretur Administrator, tanquam obediens, & ad nutum revocabilis, *Abb. in cap. 3. num. 4. h. t.* Vel nisi Religio sit principaliter ordinata

nata, seu instituta ad Hospitalitatem exercendam, tunc enim tales Religiosi Hospitali præfici possunt, etiam si curatæ Ecclesiæ non sit annexum, *Silvest. V. Hospitale, q. 5. num. 6. dicto 1.* At verò Clerici saculares possunt esse Rectores Hospitalium, quamvis illa ipsis concedi non possint in titulum Beneficij, ut ante dictum. Denique etiam Laici possunt præfici Hospitalibus, modò sint viri idonei, providi, & boni testimonij, *cit. Clement. 2. §. Ut autem, ibi: Sed eorum gubernatio viris providis, idoneis, & boni testimonij committatur, Abb. c. l. & Silvest.*

» XVII. Resp. secundò, ad officium eorum, quibus gubernatio, seu administratio Hospitalium committitur, pertinet, ut loca ipsa, & bona eorum, ac jura utiliter regere sciant, velint, & valeant, & eorum proventus, ac redditus in personarum miserabilium usum fideliter dispenfent, & bona prædicta in alios usus non convertant. Item ut instar Tutorum, & Curatorum, juramentum præstent, & de locorum ipsorum bonis (mobilibus, & immobilibus) inventaria conficiant, & Ordinariis, seu alijs, quibus hujusmodi loca sub sunt, vel ab eis deputandis, singulis annis administratione sua rationem reddant. Quòd si secus quid fuerit attentatum (scilicet si Hospitalia conferantur in Beneficium Clericis secularibus, vel gubernatio, seu administratio non conferatur viris idoneis) ipsa collatio, provisio, seu ordinatio irrita erit, ita statuitur in *cit. Clement. 2. §. Ut autem, h. t.* Quæ autem jam dicta sunt, non debent extendi ad Hospitalia Ordinum militarium, aut aliorum etiam Religiosorum: sed eorum Rectores, secundum suorum Ordinum statuta, & antiquas observantias, providere pauperibus, & hospitalitatem debitam exhibere, procurant, & ad hoc per Superiores eorum cogi debent, non obstantibus quibuscunque statutis, & consuetudinibus, *cit. Clement. 2. §. Præmissa verò.* Denique que additur in *§. fin. h. t.* servandas esse antiquas consuetudines talium locorum, circa Divina officia, & Sacramenta ministranda pauperibus, etiam per Rectores Parochiales, si Hospitale ex antiqua consuetudine Altare, Cæmeterium, & proprium Sacerdotem, aut Parochiam habeat: licet aliàs de jure communi Hospitalia pertineant ad Parochiam Ecclesiæ matricis, in qua sita sunt, *Gl. in cit. §. Ut autem, V. Parochiales, h. t. Abb. ibidem num. 24.* Cæterum prædicta Constitutio Clementis V. in Concilio Viennensi innovata fuit à Concilio Trident. Sess. 7. cap. 15. Ubi decernitur, carent Ordinarijs, ut Hospitalia quæcunque à suis Administratoribus, etiam quomodolibet exemptis, fideliter, & diligenter gubernentur, servatâ formâ Concilij Vienn. in *Clement. Quia contingit, h. t. & Sess. 25. cap. 8. de reform.*

XIX. Queritur tertio. An, & quâ ratione Hospitalia, & alia loca pia subjiciantur curæ, & jurisdictioni Episcopi? Resp. primò, Xenodochia, seu Hospitalia, quæ Episcopi auctoritate sunt erecta, & alia similia loca pia, seu Religiosa, sub sunt jurisdictioni Episcopi, in cujus Diocesi sunt constituta, ita, ut ille fundatam habeat, de jure communi, intentionem super omnibus Hospitalibus, ac pijs locis suæ

Diocesis, quoad earum subjectionem, & ordinationem, prout sumitur ex *c. De Xenodochijs; 3. & ibi Gl. in casu, & V. In quorum Diocesi, h. t.* Nisi ea jure speciali, nempe, vel statuto in prima fundatione hujusmodi locorum per Diocesana, cum consensu Patroni, appposito: vel ex consuetudine legitime præscripta (spatio 40. annorum cum titulo) vel privilegio Sedis Apostolicæ, ad alios pertinere, probentur, *cit. Clement. Quia contingit; 2. §. Nos incuriam, & ibi Gl. V. Apposito, & V. Legitimo, h. t.* de quo plura infra.

Quare Episcopus curare debet, ut res, & bona Hospitalis, vel alterius loci pijs, ad eos fines, seu usus pios applicentur, ad quos à fidelibus sunt fundata, ac destinata, prout habetur in *cit. cap. De Xenodochijs; h. t.* Ubi Eugenius Papa statuit de Xenodochijs, & alijs similibus locis, ut per sollicitudinem Episcoporum, in quorum Diocesi existunt, ad easdem utilitates, siue usus, ad quos ea loca constituta sunt, ordinentur, siue applicentur. Neque verò Episcopus ex locis Sacris, & Religiosis, ultra id, quod jure concessum est, quippiam sibi vendicare, vel appropriare debet, nihilque ab eorum Rectoribus exigere potest, ultra jura antiquitus consueti, *cap. Quia cognovimus; 6. caus. 10. q. 3. c. Conquerente; 16. de offic. jud. ord. Joan. Andr. in cit. cap. 3. h. t. num. 3.*

XX. Notandum hîc præterea primò. Prædicta procedunt in Hospitalibus pijs, seu Religiosis, quæ videlicet Episcopi auctoritate sunt fundata, & instituta: nam alioquin etiam Sæculares Domini Hospitalia ædificare, & fundare possunt, illaque suæ, & hæredum, seu successorum suorum curæ, ac dispositioni subijcere, in quibus proinde Episcopus, seu Diocesanus loci se immiscere non potest; cum sint Hospitalia, non Ecclesiastica, seu Religiosa: sed profana, ac sæcularia, sine auctoritate Episcopi, erecta, *Abb. in cit. cap. 3. num. 3. h. t.* Ubi tamen id limitat, nisi Patronus Hospitalis, ad quem ejus cura, & gubernatio pertinebat, sit mortuus, tunc enim cura illius ad Episcopum devolvitur, ad quem pertinet executio ultimarum voluntatum, saltem in defectum aliorum executorum. Porro signum, ex quo cognosci potest, an sit Hospitale Religiosum, seu Ecclesiasticum, esse solet, si illi adjuncta sit Ecclesia, seu Capella, habens Altare, & campanam, ad convocandum populum, & ibi per Sacerdotem quandoque celebraretur, ut tradit *Gl. in Clement. 2. §. fin. V. Altare, h. t. Barb. in cap. Ad hæc; 4. num. 6. h. t. Zerol. in praxi Episc. V. Hospitale in resp. ad 2. dub.* Quamvis aliàs etiam Oratorium adjungi possit Hospitali exstructo, sine auctoritate Episcopi, v. g. ad suscipiendos pauperes: non tamen ita, ut Sacrificium Missæ in eo liceat celebrare, sine facultate Episcopi, *Innocent. in cit. c. Ad hæc, & ibid. Jo. Andr. n. 5. & Abb. n. 6.*

XXI. Notandum secundò. Aliud præterea discrimen est inter Hospitale Religiosum, seu pium, quod publicâ Episcopi auctoritate est constructum: & inter Hospitale, quod privatâ solum auctoritate est erectum, nempe quòd prius in profanos usus amplius converti non possit: posterius autem destrui, & in alium usum etiam profanum liberè converti possit, prout sumi-

tus

tur ex c. *Ad hac*; 4. h. t. Nam cum quaesitum esset ex
 » Papa Urbano IV. utrum hospitalis Domus possit
 » in saecularem habitationem, seu domum commu-
 » tari? Respondet, si locus ad usum hospitalitatis,
 » & pauperum provisionem, sicut moris est, auctori-
 » tate Episcopi fuit destinatus, non debet amplius ad
 » mundanos usus deputari, cum sit Religiosus; si-
 » cuti hoc ipsum de vestibus, & vasis ligneis, & alijs
 » utensilibus ad Divinum cultum Religionis per Epi-
 » scopum deputatis, antiqua consuetudo indubi-
 » tanter observat, & SS. PP. Sanctiones edocent.
 Ratio decisionis est, quia privata persona locum Sa-
 crum, seu Religiosum facere non potest, l. *In tan-*
tum; 6. §. *Res Sacra*, l. *Sacra*; 9. ff. de ver. divif. Gl. in
 cit. cap. *Ad hac*; v. *Auctoritate Pontificis*; & ibidem
 Abb. num. 2. Et hinc licet Jure Civili eo ipso, quod
 alicujus mortui hominis corpus in certum locum il-
 latum est, & in eo sepultum manet, locus ille fiat
 Sacer, seu Religiosus, juxta l. 2. c. de Relig. & sumpt.
 fun. Secus tamen est, de Jure Canonico, secundum
 quod nullus locus censetur Sacer, vel Religiosus,
 nisi auctoritate Episcopi ad pios usus fuerit depu-
 tatus, Gl. in cap. *Ecclesiastico*; 14. v. *Si terram*; caus.
 13. q. 2. Abbas c. l. num. 2. & 3. Azor. p. 2. Lib. 3.
 cap. 3. q. 2.

XII. Ceterum sicut locus Sacer, seu Re-
 ligiosus, Episcopi auctoritate, erectus non potest
 amplius ad usus profanos applicari: ita & utensi-
 lia Ecclesiae consecrata diruta, mappae Altaris, &c.
 ad usum profanum amplius adhiberi non debent,
 cap. *Linguae*; 38. cap. *Altare*; 39. & c. *Vestimenta*; 40.
 dist. 1. de consecr. quia quod DEO dicatum est, non
 debet amplius ad humanos usus applicari, Gl. in cit.
 c. *Ad hac*; v. *Mundanis usibus*. Unde neque Episco-
 pia, neque Monasteria in habitacula saecularium, si-
 ve domos privatas, & non Religiosas converti pos-
 sunt, c. *Quae semel*; 4. & c. seq. c. 19. q. 3. & colligi-
 tur ex cit. c. *Ad hac*; quia inter loca Sacra, & Reli-
 giosa numerantur. Aliud vero dicendum est, de Ho-
 spitalibus, quae Episcopi auctoritate non sunt aedi-
 ficata, uti per sensum contrarium infertur ex cit. cap.
Ad hac; & notat Gl. in cit. Clem. 2. v. *Altare*, h. t. &
 Abbas c. l. num. 4. quod tamen ita intelligendum est,
 ut quis possit domum suam, quam sine Episcopi au-
 ctoritate, ad suscipiendos pauperes, ac peregrinos
 destinavit, rursus in usus proprios convertere, ac
 commutare, si necdum Hospitale fundavit, & per
 donationem inter vivos factam ad id se non obliga-
 vit, Abb. cit. loc. quod si domum suam per donatio-
 nem mortis causa in usus pauperum reliquit, idque
 ante mortem non revocavit, tenetur haeres exequi
 voluntatem defuncti, & ad id Episcopus eum com-
 pellere potest; quia etsi Hospitale, sine Episcopi
 auctoritate, constitutum, non sit locus Sacer, seu Re-
 ligiosus, est tamen locus pius, & ut sic subjicitur ju-
 risdictioni Ecclesiae, & gaudet privilegiis causae pie,
 cum pietatis causa sit institutum, Barb. in cit. cap. *Ad*
hac; num. 2. h. t. ubi num. 3. addit, quod relicta ad
 pias causas, etiam solvi possint hujusmodi Hospitali-
 bus, sine Episcopi auctoritate, institutis. Deinde hoc
 solum procedit, si Hospitale, sine auctoritate Epi-
 scopi, erectum, sit perpetuum, ita, ut a Domino, seu
 Patrono non possit amplius revocari, tunc enim

censeri debet locus pius, seu Religiosus, & gaudet
 privilegiis Ecclesiae, secus si non sit perpetuum, sed
 revocari possit, *Garc. tract. de benef. p. 5. c. 1. n. 63.*
 & patet ex dictis.

XXIII. Respond. secundò, spectato Jure
 communi, ad Episcopos, seu Diocesanos loco-
 rum etiam pertinet (nisi speciali statuto, consue-
 tudine, aut privilegio, hac cura ad alios spectet,
 (de quo supra) ut Hospitalia studeant, secundum
 eorum fundationes reformare, & quae occupa-
 ta, deperdita, & alienata indebitè sunt, ad sta-
 tum debitum reduci faciant, atque ut ad misera-
 bilium personarum receptionem, & debitam su-
 stentationem, juxta facultates, & proventus ipso-
 rum Hospitalium, eorundem Rectores compellant;
 qui si in hoc negligentes fuerint, vel des-
 ciant, tunc Ordinarii locorum, per seiplos, vel
 alios, eosdem Rectores non exemptos, propriè
 exemptos vero, & alios privilegiatos, Apolloli-
 cæ auctoritate, ad id compellant. Contradictores
 quoslibet, & præbentes eisdem consilium, auxi-
 lium, vel favorem, per censuram Ecclesiasti-
 cam, & alijs juris remedijs compellendo (in-
 vocando etiam, si expedire videbitur, Brachium
 saeculare) ita tamen, ut per hoc exemptionibus,
 seu privilegijs ipsius, quoad alia, nullum prajudi-
 cium generetur, prout statuitur in cit. Clem. 2.
 in princ. h. t.

XXIV. Queritur quartò, Quanam Hospi-
 talia, & alia pia loca visitationi Episcopi sub-
 jecti vel non? Resp. primò, Episcopi, seu Diocesani lo-
 corum habent jus visitandi omnia Hospitalia, cum
 Episcopi auctoritate, erecta, & Collegia quacum-
 que, & Confraternitates Laicorum, etiam Scholas
 & omnia alia pia loca, intra Diocelam eorum, sine
 etiam si sint exempta, eorumque cura, seu admini-
 stratio ad Laicos pertineat, non obstante quacum-
 que consuetudine etiam immemoriali, privilegio,
 aut statuto, prout decrevit Concil. Trident. sess. 22.
 cap. 8. de reform. Quin imò Episcopus, non tan-
 tum potest visitare Hospitalia, & alia pia loca: sed
 etiam singulis annis, ab illorum administratoribus
 tam Ecclesiasticis, quam Laicis rationes exigere po-
 test, consuetudinibus, & privilegijs quibuscumque
 in contrarium sublati: quòd si ex consuetudine, vel
 privilegio, aut statuto aliquo loci, alijs ad id depu-
 tatis ratio reddenda esset, tunc cum ijs adhiberi etiam
 debet Ordinarius, ex Decreto Concil. Trident. cit. sess.
 22. c. 9. de reform. Veruntamen per facultatem con-
 cessam Episcopis, visitandi Hospitalia, & alia pia loca
 non prohibentur eadem visitare Judices, seu Domi-
 ni saeculares, si non tantum cura, seu administratio
 sed etiam hoc jus visitandi alijs eis legitime compo-
 sit, juxta Declarat. S. Congreg. Concil. apud Jo. Gale-
 mart. cit. c. 8. n. 2.

Excipiuntur primò, Hospitalia, & alia pia lo-
 ca, quae sub immediata Regum protectione existant,
 hac enim ab Episcopo visitari non possunt, sine eo-
 rum licentia, juxta Concil. Trident. cit. sess. 22. cap. 8.
 Excipiuntur secundò, nisi in lege fundationis cautum
 sit, ut Hospitale, vel locus pius non sub sit Episco-
 po, tunc enim ab illo visitari non potest, ut colligitur
 tur ex cit. Clem. 2. ibi: *Vel statuto in ipsarum fundationum*
 loco.

locorum appposito; h. t. & ex Trident. cit. Sess. 9. Excipiuntur recti. Hospitalia, & alia pia loca Ordinum militarium, & aliorum Religiosorum, hæc enim Episcopus visitare non potest, nec à Regularibus rationes administrationis exigere, cit. Clement. 2. §. Præmissa; h. t. & ex Trident. cit. Sess. 22. c. 9. quod de Sæcularibus Administratoribus, sive Ecclesiasticis, sive Laicis non de Regularibus loquitur.

XXV. Resp. secundò. Hospitalia, & alia hujusmodi pia loca, sine auctoritate Episcopi, ædificata, seu instituta, non subsunt visitationi Episcopi Diocessani; quia non sunt loca Religiosa, seu Ecclesiastica, ut colligitur ex c. *Ad hæc*; 4. per sensum contrarium *h. t.* & ex communi tradit *ibid. Fagn. nu. 51.* Idque procedit, etiamsi adjunctum habeant Oratorium; quia cuique privato licet in domo propria extruere Oratorium, etiam sine consensu Episcopi, dummodo non habeat formam Ecclesiæ, nec ibi Missæ celebrentur, c. *Unicuique* 32. & c. *seq. dist. 1. de consecr.* Et quamvis in *Concil. Trident. cit. Sess. 22. c. 8.* dicatur, Episcopos, tanquam Sedis Apostolicæ Delegatos habere jus visitandi omnia Hospitalia, & pia loca, etiam exempta, & etiamsi cura eorum ad Laicos pertineat: additur tamen, *in casibus à jure concessis, & juxta SS. Canonum statuta*; per quæ verba restringitur Decretum illud Concilij Trident. ad terminos Juris communis: quare sicut loca pia, non religiosa, seu non Ecclesiastica, de Jure communis non subsunt jurisdictioni Episcopi, ita nec post Concil. Trident. Ac proinde Ordinaris non habet jus visitandi Hospitalia, & alia loca pia, quæ à Laicis reguntur, nisi in casibus à jure communi permixtis, juxta declar. *Congreg. Concil. apud Gallem. in cit. c. 8. nu. 2. & Fagn. in cit. c. Ad hæc; num. 54. h. t.*

XXVI. Excipitur primò. Quod etsi Patroneo supersistere, non possint ab Episcopo visitari hujusmodi Hospitalia, aut loca, privata auctoritate, erecta, ac fundata, cum non sint propria loca Religiosa, seu Ecclesiastica: sed subsint omnia dispositioni ipsius Fundatoris, ut supra dictum: eo tamen mortuo, visitari possunt ab Episcopo; quia cum sint loca pia, quippe causâ misericordiæ, & pietatis in pauperes, peregrinos, & agros instituta, ideo ad sollicitudinem Episcopi spectat, ut hujusmodi piæ defunctorum voluntates executioni mandentur, juxta *Auth. de Ecclesi. Titul. §. Si quis autem pro redemptione; collat. 9. Abb. in c. 3. nu. 3. h. t. & alij apud Fagnan. in cit. c. Ad hæc; n. 55. eod.*

Excipitur secundò. Potest etiam Episcopus ab Administratoribus hujusmodi Hospitalium, & aliorum locorum piorum, quæ sine auctoritate Episcopi erecta sunt, rationes exigere, non quidem jure communi: sed ex Decreto *Concil. Trid. cit. Sess. 22. c. 9.* Nam Decretum illud non restringitur ad casus, à jure concessos, sicut Decretum visitandi in *cap. 8.* immediate præcedente: sed generaliter, & indistinctè loquitur, & unum casum tantum excipit, cum in fundatione expressum est, ut Episcopus non possit rationes administrationis exigere. Quare prædictum Decretum *cap. 9.* habet locum in casibus etiam à jure non permixtis, adeoque Episcopus habet potestatem exigendi rationes ab Administratoribus hujusmodi Hospitalium, unâ tamen cum illis deputatis, quibus ex consuetudine rationes reddendæ sunt, juxta declarat *S.*

Tomus III.

Congreg. Concil. apud Gallem. cit. c. 8. nu. 2. & Fagnan. c. l. n. 57. apud quem plura de hac re legi possunt.

§. V.

De Institutione novorum Ordinum Religiosorum.

XXVII. Quæritur primò. An liceat novum Ordinem Religiosum instituere, sine approbatione Ecclesiæ, vel S. Pontificis? Respon. Religiones antiquæ olim ab initio solâ expressa approbatione Episcoporum pro suis Diocesis, & postea ipso usu tacite, respectu totius Ecclesiæ, sunt inductæ; quia tunc illud non erat Episcopis prohibitum, nullum enim tale jus extat, nec ex traditione, aut historiis ostendi potest, ut tradit *Suar. Tom. 3. de Relig. lib. 2. c. 17. n. 4.* Ratio est, quia approbatio Religionis est necessaria ad bonos Ecclesiæ mores, ne illicitus, aut scandalosus vivendi modus suscipiatur, aut irrepar: ergo per se loquendo, examen hujus rei, & approbatio pertinet ad quemlibet Episcopum in sua Diocesi; quia in his rebus, quæ ad ordinariam gubernationem pertinent, unusquisque Episcopus potest in suo Episcopatu, quod S. Pontifex in universa Ecclesiâ: nisi ab ipso specialiter reserventur, aut prohibeantur, *Suar. c. l. n. 5.* Verum post Concilium Lateranense, habitum sub Innocentio III. nulla verè & propriè dicta Religio institui potest sine facultate, seu approbatione S. Pontificis, ut docet *Suar. cit. lib. 2. c. 16. nu. 8. & alij Dd. communiter.* Idque constat ex c. *Ne nimia*; 9. *& ult. h. t.* quod est desumptum ex *dicto Concilio Lateranensi, c. 1. & 3.* ubi statuitur: Ne nimia Religionum diversitas gravem in Ecclesiâ DEI confusionem inducat, prohibemus, ne quis de cetero novam Religionem inveniat: sed quicumque ad Religionem converti, seu transire voluerit, unam ex approbatis assumat. Similiter qui voluerit Religionem demum de novo fundare, Regulam, & institutionem accipiat ex approbatis: sicuti, nec novum Collegium potest institui, inconsulto Principe, *Gl. hic V. Novam Religionem.*

XXVIII. Idem statutum habetur in c. *Religionum*; unic. *h. t. in 6.* quod est desumptum ex Concilio Generali Lugdunensi sub Gregorio x. habito. Ubi repetitâ Constitutione Innocentij III. in Concilio Generali Lateranensi latâ, distinctè prohibetur, ne quisquam de cetero novum Ordinem, aut Religionem inveniat, vel habitum novæ Religionis assumat: ideoque omnes Religiones, & Ordines Mendicantes, qui post dictum Concilium Lateranense adinventi sunt, & Sedis Apostolicæ confirmationem, seu approbationem non acceperunt, perpetuò prohibentur, & quatenus processerunt, revocantur.

Præterea *ibid. §. Confirmatos*; statuitur, ut illi Ordines Mendicantium, qui post idem Concilium Lateranense instituti: sed per Sedem Apostolicam confirmati sunt, quibus ad congruam sustentationem redditus, aut possessiones habere, per Regulam, quam profitentur, est interdictum: sed incerta mendicitas victum tribuere solet, subsistunt quidem, ita ut Ordinum eorundem Professis liceat

Fff f

ceat

» ceat in illis remanere, si velint: (nisi ad aliam Religionem transire malint: non autem ad sæculum redire poterunt, *Gl. hic V. Si velint*;) attamen nequeunt aliquem ad eorum Professionem admittere: nec de novo domum, vel locum aliquem acquirere (quamvis si legetur illis domus, ut eam vendant, bene possunt illam recipere, *Gl. hic V. Domum*;) nec domos, seu loca (profana, de alijs enim non erat dubium, *Gl. hic V. Loca*;) quæ habent, alienare, absque Sedis Apostolicæ licentia: sed ea dispositioni Sedis ejusdem reservantur, in subsidium Terræ sanctæ, vel pauperum, vel alios pios usus per Ordinarios (ex speciali Papæ mandato, vel licentia, *Gl. hic V. Ordinarios*) vel eos, quibus Sedes ipsa commiserit, convertenda. Quod si contra Decretum hoc actum fuerit, personarum receptio, locorumque, aut domorum acquisitio, eorundemque, vel aliorum bonorum (immobilium, & mobilium, *Gl. hic V. Ceterorumque*, & in addit.) alienatio invalida erit, & qui contra fecerint, sententiam excommunicationis incurrant. Insuper personis eorundem Ordinum omnino interdicitur, quoad extraneos, Officium Prædicationis, audiendæ Confessionis, & recipiendi alios ad sepulturam. Porro præfens Constitutio ad Ordines Prædicatorum, & Minorum, (quos evidens ex eis Ecclesiæ universali proveniens utilitas approbat) non extenditur. Sed & Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum Ordines, quorum institutio dictum Concilium Generale Lateranense antecessit, in solito, seu integro statu suo permanere debent, prout habetur in *cit. c. unic. §. Sanè*; *h. t. in 6.* Est autem hic sermo solum, de quatuor Ordinibus Mendicantibus, institutis ante Concilium Lateranense sub Innocentio III. & Lugdunense sub Gregorio x.

» Denique quod attinet ad Ordines Mendicantium, post Concilium Lateranense approbatos, conceditur singulis personis generalis licentia, transgrediendi ad alios Ordines approbatos, si velint, ita ut nullus Ordo (collectivè, sive simul totus) ad alium Ordinem, vel Conventum ad alium Conventum se suæque bonæ totaliter transferat, absque Sedis Apostolicæ licentiâ obtentâ. Prout deciditur, in *cit. c. unic. §. fin. h. t. in 6.* ubi *Gl. notar. in addit.* licere singulariter, quod non licet universaliter.

XXIX. Hinc inferitur, quod prædictæ Constitutiones, tum Concilij Lateran. in *c. ult. h. t.* tum Concilij Lugdunens. in *c. unic. eod. in 6.* non tantum prohibeant institui Religionem novam, sine approbatione Sedis Apostolicæ; sed etiam sic institutam irritent, ita, ut qui post prohibitionem Concilij Lateranensis sub Innocentio III. Religionem de novo inventam, & à S. Pontifice non approbatam sunt sectati, non sint veri Religiosi, aut Professi; quia Religio, ejusque Professio ipso jure fuit irrita, *Gl. in cit. c. unic. V. Professionem*; *Suar. cit. lib. 2. c. 16. n. 9.* & tradit etiam *Gl. in cit. c. unic. in princ. V. Procefferunt*; dum addit, de facto, id est, non jure, nec verè; sed tantum quoad speciem, & factum externum: ac proinde etiam verbum, revocamus, ibidem positum, similiter exponi debet de facto, non de jure, quasi dicat Pontifex, revocamus, id est, tales Congregationes, & Sectas, sine S. Pontificis approbatione,

institutas, irritas esse declaramus, cum de jure non subsistant. Quod etiam aperte colligitur ex *Clem. unic. de voto*; in 6. ubi significatur, illam tantum Professionem Religiosam censeri, quæ fit in Religione aliqua, per Sedem Apostolicam approbatâ.

XXX. Idem colligitur ex *Clement. cum de quibusdam*; *1. h. t.* Ubi de quibusdam mulieribus, vulgò Beguinæ appellatis declarat Pontifex, illas verè Religiosas non esse; quia nulli obedientiam premittunt, nec proprijs renunciant, nec proficiunt aliquam Regulam approbatam, earumque statum perpetuò prohibet, & abolet, & insuper vetat, sub pœna excommunicationis, ipso facto, incurrere, ne mulieres quæcunque statum Beguinarum jam assumptum ulterius sectentur, vel de novo assumant: sicut etiam Religiosi in hoc dantes eis consilium, auxilium, vel favorem, ipso facto, sunt excommunicati, *cit. Clem. 1. §. prædictis verò*. Ad idem in fine, quod per hoc Pontifex non intendit prohibere, quin fideles aliquæ mulieres, quæ sive promissâ, sive non promissâ continentia, in suis hospitij honestè conversantes, Domino deservire voluerint, id licitè facere valeant.

XXXI. Præterea in *Extravag. Sancta Romana unic. Ioan. XXII. h. t.* Religio Fratricellorum, seu Fratrum de paupere vita, sive Beguinorum, qui se dicebant esse de tertio Ordine S. Francisci, quæ sine Sedis Apostolicæ approbatione introducta est, tanquam Secta, non vera Religio damnatur, & reprobatur, & quicquid ab illa sub nomine Religionis actum est, nullius fuisse, & esse decernitur firmitatis, atque sectantes eorum ritum, sectam, & statum, vel de novo assumere præsumentes, sicut & Episcopi, alique Prælati prædictum ritum vendendi, & habitum permittentes, excommunicationis sententiam ipso jure incurrunt.

XXXII. Cæterum supra dictis non obstat, quod in *cit. Constitutione Concilij Lateranensis, in c. ult. h. t.* sicut & *Lugdunensis in c. unic. eod. in 6.* non habeatur expressum verbum irritandi; quia nihilominus ex ratione adjecta, & ex materia, ac modo prohibitionis colligi potest, quæ fuerit Legis, seu Constitutionis illius intentio: Ratio enim prohibitionis dictæ Constitutionis Concilij Lateranensis fuit, ne nimia Religionum diversitas gravem confusionem pariat, seu inducat, ut habetur in *princ. cit. c. ult.* Hæc autem non inducitur ex eo, quod fiant, seu instituantur: sed ex eo, quod permaneant, ac durent; ergo Lex illa, seu Constitutio, non solum intendit prohibere, ne fiant, seu inveniantur tot Religiones diversæ: sed etiam intendit facere, ne existant, seu subsistant: hoc autem obtineri non potest per solum prohibitionem, ne fiant, seu instituantur tot Religiones: sed requiritur, ut per legem jam factam, seu institutam irritentur, ita ut jure sint invalidæ, *Suar. cit. c. 16. n. 10.*

XXXIII. Quæritur secundò. An sub prædicta prohibitionem, ac irritationem novarum Religionum, comprehendantur etiam omnes Congregationes virorum, ac mulierum, quæ in communi sub certa Regula, ritu, aut habitu, sine Sedis Apostolicæ licentia, seu approbatione devotionis, seu pietatis causâ vivunt: licet tria vota substantialia Religionis non ediderint, adeoque propriè Religiosi non sint? Resp.

Resp. Affirmativè, ut tradit *Abb. in c. 2. n. 11. in fine de foro compet. & p. 1. consil. 55. Suar. cit. c. 16. nu. 22. contra Felin. in c. Ecclesia; 10. de Constit. nu. 1.* Idque probatur ex *cit. c. un. h. t. in 6. in princ.* Ubi universim prohibetur, ne quis novum Ordinem, aut Religionem adinveniat, sine confirmatione Sedis Apostolicæ: talis autem Congregatio, sub certo vivendi modo, Regulâ, aut habitu, licet verè, ac propriè Religiosus status, seu Religio non sit: Ordo tamen propriè dici potest, quippe qui latius patet, quàm Religio: & consequenter cadit sub prohibitionem Concilij Lugdunensis, in *cit. c. unic. ubi prohibetur non tantum, ne quis novam Religionem: sed etiam, ne novum Ordinem, vel habitum novæ Religionis assumat.* Idque confirmatur etiam ex *cit. Extravag. Sancta; unic. Ioan. XXII.* Ubi prohibitio Concilij Lugdunensis, cum eadem extensione, & disjunctione novi Ordinis, aut Religionis refertur, & Beguinas contra Legem illius Concilij deliquisse declaratur. Supponitur ergo ibi, talem modum vivendi in communi, sine approbatione Papæ, esse prohibitum in Concil. Lugdunensi, sub Gregorio x. in *c. un. h. t. in 6. & in Concilio Lateranensi sub Innocentio III. in c. ult. extr. eod.* Ratio est (quia non minor confusio, & periculum sequi poterat ex multiplicatione Religionum, adeoque meritò prohibitio, & irritatio Concilij Lateranensis, sub Innocentio III. ad istos etiam Ordines, sive Congregationes fuit extensa, *Suar. c. l. n. 23.* Idem etiam confirmatur ex *c. Indemnitate; 43. §. Supra dicta, de elect. in 6.* ubi Pontifex ait: *Sua intentionis non esse, Institutum, & Ordinem, seu Regulam Canonicarum secularium, per hoc approbare: per quod satis indicatur, ad statum, & firmitatem talium Congregationum in communi viventium, necessariò requiri approbationem S. Pontificis.*

XXXIV. Notandum hic præterea primò. Si viri, vel mulieres sub certa forma vivendi, seu Regula, nullis Religiosis votis astricti, & sine Sedis Apostolicæ licentia, simul in communi degant, omnia huiusmodi personarum pacta, seu promissiones, quæ in ordine ad talem Congregationem erigendam, vel assumendam fiunt, sunt nullæ, & irritæ, ita, ut libere resilire, & discedere possint: ac proinde etiam votum obedientiæ ab illis editum, est irritum; imò etiam votum castitatis, si fiat intentione servandi illam, solum in tali Congregatione, & dependenter ab illa; quia tale votum includit conditionem turpem, sive illicitam, quippe editum, cum relatione ad talem Congregationem, & dependentiâ ab illa, quæ jure prohibita est, & irrita, *Suar. cit. c. 16. nu. 24.* Est tamen talibus personis consulendum, ut vel Religio-

nem approbatam ingrediantur, vel saltem in sæculo castitatem servant, si tamen nolint, matrimonium contrahere non prohibentur. Atque hæc confirmatur ex Bulla Urbani viii. anno 1630. editâ, in qua prohibuit, & abrogavit Congregationem quarundam mulierum, in communi viventium, quæ vulgò Jesuitissæ vocabantur; quia Institutum Societatis Jesu, sine licentia, seu approbatione Sedis Apostolicæ, æmulari præsumebant.

XXXV. Notandum secundò. Non est prohibitum, quin tum viri solitariam vitam separatim, & privatim agere possint, edito etiam voto castitatis, ac obedientiæ promissâ, v. g. Episcopo: tum etiam, ut mulieres possint, promissâ continentiâ, vel etiam eâ non promissâ, seorsim, & in privatis adibus, servato certo vivendi modo, ac ritu, DEO servire, & penitentiam agere, prout habetur in *Clement. 1. in fine h. t. & tradit Gl. in cit. c. un. V. Habitum; eod. in 6. Abb. in cit. Consil. 55. Suar. c. l. num. 25.* Ratio est, quia ex privato modo vivendi separatim aliquarum personarum, etiam si in exteriore habitu, & moribus sit varietas, non sequitur tamen confusio, vel perturbatio, vel errandi periculum, sicut ex modo vivendi in communi, *Suar. c. l. nu. 26.*

Quin imò etiam in *Extravag. Ratio unic. inter communes; h. t.* permissum fuit à Joanne xxii. ut mulieres honestæ, quæ non sunt culpabiles, nec suspectæ, in suis, vel parentum, vel conductitijs domibus, simul habitent sub habitu Beguinarum, obediētes Ordinarijs locorum, & Parochis, ac viuentes sine scandalo, & errore, nec debent tales ab Ordinarijs molestari, ideo huiusmodi sæminæ sub prohibitione in *Clem. 1. h. t.* non sunt comprehensæ: *cit. Extravag. Ratio; §. Verum quia.*

XXXVI. Postremò hoc loco addendum, quod habetur in *c. ult. in fine h. t.* Ubi prohibetur, ne quis in diversis Monasterijs locum habere præsumat, ita, ut sit Monachus, vel Professus in iisdem, neque etiam Abbas, sive Prælatus pluribus Monasterijs præesse potest. Ratio est, quia si Professus unius Monasterij in aliud legitime transferatur, aut in Abbatem, vel Præpositum Regularem alterius Monasterij assumatur, nullam communionem habet cum priore Monasterio, cum non sit amplius ex Corpore, sive Collegio illius, & consequenter amittit etiam jus, ac Titulum Prioris Monasterij, *arg. c. Constitutis; 47. de Elect. & ibi Abb. n. 2.* quod intelligendum est, si Monasteria sint penitus separata, secus, si unita, & unum ab altero dependeat, eiq; sit subordinatum, *Abb. in cit. c. ult. nu. 5. h. t.*

sed hoc aliò pertinet,

